

พิเคราะห์ : 3จี 6 เดือน ตามแบบฉบับของทีโอที

ผศ.สุพล พรหมมาพันธุ์

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ปีที่ 14 ฉบับที่ 5087 วันพุธที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2553 หน้า 4

ผมได้ยินเสียงลือเสียงเล่าอ้างจากหลายคนและตามหน้าหนังสือพิมพ์มาหนาหูว่า **“ซื้อโทรศัพท์ iPhone 3G มาแล้ว แต่ไม่มีระบบ 3G ให้ใช้”** ล่าสุดคงทำให้หลายคนมีความหวังขึ้นมาได้บ้างว่า ยังไงประเทศไทยคงมีโอกาสได้ใช้โทรศัพท์ 3จีกับเขาบ้าง แต่จะเป็นจริงได้มากน้อยเพียงใดต้องติดตามกันต่อไป โดยเมื่อวันพุธที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2553 คงจะทราบข่าว ครม. ได้อนุมัติให้บริษัททีโอที ลงทุน 3จีกว่า 1.9 หมื่นล้านบาท โดยไม่ได้รับการค้ำประกันจากกระทรวงการคลัง คาดว่า 6 เดือนเสร็จ เผยเปลี่ยนวิธีประมูลเป็นแบบทั่วไป นายจตุ ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยี และการสื่อสาร (ไอซีที) ได้เปิดเผยว่า ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติโครงการสร้างโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (3จี) ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นเรื่องเดิมที่ ครม. ชุดรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี เคยอนุมัติไว้เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 แต่ต่อมา ครม.ชุดปัจจุบันให้ทบวงวงเงินลงทุนและให้ปรับโครงการลดเหลือประมาณ 1.9 หมื่นล้านบาท จากเดิม 2.9 หมื่นล้านบาท “โครงการนี้จะลงทุนขยายโครงข่ายในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล รวมถึงอีก 12-15 จังหวัดใหญ่ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งจะครอบคลุมผู้ใช้บริการ 50% ซึ่ง 6 เดือนน่าจะเห็น” (ไทยโพสต์ : 2553) คราวนี้ลองมาพิเคราะห์กันดูว่า 3จี 6 เดือนตามแบบฉบับของทีโอทีคนไทยจะได้ใช้กันจริงหรือ? ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจสำคัญอยู่ 4 ประเด็น คือ :

1. **กระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกันเงินกู้** เนื่องจากบริษัท ทีโอที ไม่สามารถจะนำเงินทั้งหมดมาลงทุนเองได้ จึงมีความจำเป็นต้องกู้เงินจากธนาคารมาลงทุน แต่การกู้ครั้งนี้กระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกันทำให้อธนาคารพาณิชย์ต่างขยาดไม่มั่นใจในการที่จะให้ทีโอทีกู้เงินมาลงทุน เนื่องจากประเมินแล้วจะแข่งขันสู้กับบริษัทเอกชนค่อนข้างยาก เนื่องจากทีโอที ไม่ได้มีจุดแข็งในเรื่องการทำการตลาด ความคล่องตัว การประชาสัมพันธ์ รวมถึงการบริหารจัดการที่ดีเหมือนบริษัทเอกชน และมีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นหนี้เสียได้ เพราะเม็ดเงินจำนวนมาก โดยแบ่งเป็นเงินกู้ 15,850 ล้านบาท และเงินได้ของทีโอที 4,130 ล้านบาท ซึ่งเงินในส่วนนี้ ซึ่งจะได้มาจากการนำเอาทรัพย์สินของทีโอทีมาเป็นหลักทรัพย์ประกัน

2. **ราคาอุปกรณ์ไอที 3จีของทีโอทีแพงเกินไป** เรื่องนี้ทางกลุ่มสื่อสารของกระทรวงไอซีทีเองก็ได้ออกมายอมรับเกี่ยวกับเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากสังคมว่า อุปกรณ์ 3 จี ของทีโอทีที่จะนำมาใช้นั้นมีราคาสูงเกินไป โดยได้สั่งตรวจสอบราคาอุปกรณ์ไอทีในตลาด เพราะเกรงว่าจะเสียรู้ชื่อของแพงเกินจริง และประกาศว่าต้องเปิดบริการให้ได้ภายในเดือนเมษายน พ.ศ. 2554 พร้อมแก้ที่ไออาร์เปิดให้ต่างชาติจับมือพาร์ทเนอร์ไทย เข้าร่วมยื่นขอประมูลได้ใช้ซัพพลายเออร์เครดิตได้เลย ส่วนในเรื่องการซื้อกิจการ “ฮัทซ์” เป็นเรื่องที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรง เพราะราคาสูงถึง 7,500 ล้านบาท ต้องตอบคำถามให้ได้ อ้างอิงฐานราคาเศษเหล็ก-เทคโนโลยี นอกจากนี้ทางรัฐบาลเองยังยอมรับอยู่แล้วว่าคลื่นที่ใช้อยู่นั้นไม่เป็นที่นิยมในการบริการ ซึ่งจะทำให้ค่าอุปกรณ์โครงข่ายและตัวมือถือมีราคาสูงกว่าในระบบที่ใช้คลื่น 2.1 GHz ถ้าหากในอนาคตมีการให้ใบอนุญาตใช้คลื่น 2.1 GHz ล่าสุดแหล่งข่าวจากบริษัท กสท โทรคมนาคมเปิดเผยว่า การเข้าซื้อทรัพย์สินจากกลุ่มฮัทซ์สิน ผู้ให้บริการโครงข่ายโทรศัพท์มือถือระบบซีดีเอ็มเอ ในส่วนกลาง 25 จังหวัดวงเงิน 7,500 ล้านบาทนั้น กสท ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ให้กลุ่มฮัทซ์จะต้องทำสัญญาในสัญญาจัดซื้ออุปกรณ์จากบริษัท หัวเว่ย เทคโนโลยี (ประเทศ

ไทย) จำกัด เพื่อปรับปรุงเครื่องและโครงข่ายซีดีเอ็มเอ ในส่วนกลาง 25 จังหวัด จำนวน 800 สถานี ให้เป็นระบบ EVDO Rev A จำนวน 1,000 ล้านบาท ข้อกำหนดดังกล่าวมีจุดเริ่มต้นมาจากข้อเสนอของบริษัทที่ปรึกษา มีการระบุไว้อย่างชัดเจนในเอกสาร ที่บริษัทที่ปรึกษาเสนอให้คณะกรรมการ กสท อนุมัติโครงการไปเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2552 ว่า ก่อนวันซื้อขายกิจการของบริษัทซีทีซีสัน ไรร์เลส มัลติมีเดีย โฮลดิ้งส์ จำกัด บริษัทแม่ของกลุ่มฮัทซึที่เข้ามาลงทุนในไทย ต้องให้บริษัทลูกของฮัทซึ คือ บริษัท บีเอฟเคที (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์โครงข่ายเพิ่มเติม (กรุงเทพฯธุรกิจ : 2553)

3. พนักงานไม่ต้องการให้บริษัททีโอทีเป็นหนี้ ขอยกเอาพุทธภาษิตที่กล่าวว่า “การไม่เป็นหนี้ เป็นสุขในโลก และการเป็นหนี้ เป็นทุกข์ในโลก “ หลังจากคณะรัฐมนตรีมีมติให้บริษัท ทีโอที ขยายโครงข่าย 3จี ในวงเงิน 1.9 หมื่นล้านบาทไปแล้ว แต่ปรากฏว่าสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานส่วนใหญ่ของบริษัท ทีโอที ไม่เห็นด้วยกับแผนการลงทุน เพราะไม่ต้องการให้ทีโอทีต้องเป็นหนี้ในวงเงินดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจาก รายงานข่าวจากบริษัท ทีโอที เปิดเผยว่า ขณะนี้กำลังเกิดปัญหาขึ้นภายใน บริษัท ทีโอที หลังจากกรม. อนุมัติให้ลงทุนโครงข่าย 3 จีทั่วประเทศวงเงินเกือบ 2 หมื่นล้านบาท เนื่องจากรูปแบบการประมูลที่ กรม. อนุมัติ นั้นได้ระบุว่าให้ใช้แหล่งเงินกู้ในประเทศแทนแหล่งเงินกู้ต่างประเทศ ทำให้ทีโอทีต้องกู้เงินเองแล้วให้เอกชนเข้ามาลงทุนติดตั้งโครงข่าย แต่หากใช้แหล่งเงินกู้จากต่างประเทศ ผู้ที่ติดตั้งโครงข่าย หรือซัพพลายเออร์ จะเป็นผู้นำเสนอเงื่อนไขที่ดีที่สุดต่อทีโอที โดยซัพพลายเออร์จะลงทุนให้ก่อนแล้วทีโอทีจ่ายเงินทีหลัง ซึ่งส่งผลดีต่อทีโอทีมากกว่า นอกจากนี้ ทีโอทียังมีแผนจ้างบริษัทที่ปรึกษาทางการเงินเพื่อมาหาแหล่งเงินกู้ก็อีก ซึ่งเป็นเรื่องไม่จำเป็น เพราะก่อนหน้าที่ทีโอทีเสนอแผนให้ กรม. อนุมัติ ต้องมีรายละเอียดเรื่องนี้ชัดเจนอยู่แล้ว (www.posttoday.com)

4. การผูกขาดสัมปทานของภาครัฐ เป็นที่ทราบกันดีว่า โครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม โดยเฉพาะระบบโทรศัพท์ตั้งแต่ไหนแต่ไรมารัฐผูกขาดสัมปทานมาตลอดไม่ว่าจะเป็นทีโอที หรือ CAT เพราะทีโอทีถือว่าเป็นรัฐวิสาหกิจและนับได้ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐ การที่มติคณะรัฐมนตรีอนุมัติ 3จีให้บริษัททีโอทีดำเนินการต่อได้ ย่อมไม่อาจหลีกเลี่ยงการถูกข้อครหาได้ว่า รัฐยังคงต้องการผูกขาดผลประโยชน์แต่เพียงผู้เดียว ไม่ยอมให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ สิ่งที่ชาวบ้านเคยรับรู้มาเมื่อหลายปีมาแล้วว่า โครงการใดที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการมักเกิดความล่าช้า เพราะต้องผ่านขั้นตอนกระบวนการต่างๆ มากมาย อย่างกรณีของการขอโทรศัพท์บ้านมาใช้ ต้องรอนานมากกว่าจะได้ใช้โทรศัพท์จริง จนปัจจุบันคนหันมาใช้โทรศัพท์มือถือก็กันเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าปัจจุบันทีโอทีได้มีการปรับเปลี่ยนการบริหารงานที่ดีขึ้นกว่าเดิมบ้าง แต่ก็ยังไม่ดีที่สุดใน ถ้าหากเลือกได้ ประชาชนยังคงต้องการให้บริษัทเอกชนรายใหญ่ในประเทศไทย หรือบริษัทต่างประเทศเข้ามาดำเนินการมากกว่า เพราะหากให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ ย่อมมีการแข่งขันกันสูง และผลดีย่อมตกอยู่กับประชาชนโดยส่วนรวม ไม่ต้องมาก ยกตัวอย่างรถเก็บขยะ ในต่างประเทศ เช่น ในสหรัฐอเมริกา เขาให้เอกชนเข้ามาร่วมทำหลายบริษัท ประชาชนสามารถเปิดดูรายชื่อบริษัทตามสมุดหน้าเหลือง และโทรเรียกบริษัทให้มาเก็บขยะได้ตามที่ตนเองชอบ แม้ต้องเสียเงิน แต่รถเก็บขยะก็มาเก็บขยะได้ทันเวลา ทันใจ มองกลับมาที่ประเทศไทยเรา รถเก็บขยะ คงยังเป็นรถของเทศบาลสีเขียวเจ้าเดียวอยู่เช่นเดิม เมื่อไม่มีการแข่งขัน ความกระตือรือร้นก็ไม่เกิด คงหลีกเลี่ยงไม่พ้นคำกล่าวที่ว่า “เข้าขาม เย็มขาม” และความหวังที่คนไทยจะได้ใช้โทรศัพท์ 3จี จะเป็นจริงได้สักเพียงใด.